

Het Mulier Instituut onderzoekt

MEER SPORTAANBOD VOOR MENSEN MET EEN BEPERKING BIJ VERENIGINGEN MOGELIJK

DOOR JANINE VAN KALMTHOUT (MULIER INSTITUUT)

Bij 55 procent van de Nederlandse sportverenigingen sporten leden met een beperking. Hoe is het sporten voor mensen met een beperking in verenigingen georganiseerd? Hebben verenigingen een apart sportaanbod voor mensen met een beperking of doen zij in het reguliere aanbod mee? Welke mogelijkheden of belemmeringen zijn er om (meer) mensen met een beperking in verenigingen te laten sporten?

Voor mensen met een beperking lijken in bepaalde takken van sport meer mogelijkheden om in verenigingen te sporten. Zo zijn er bij 'overige binnensporten', sporten zoals zwemmen, bridge, darts en denksport, meer verenigingen met leden met een beperking dan bij zaalsporten en buitensporten (figuur 1). Bijna drie kwart van deze overige binnensportverenigingen heeft sporters met een beperking als lid. In vergelijking met de andere sporten zijn er bij de overige binnensporten veel verenigingen met leden met een motorische beperking. Deze sportverenigingen, maar ook de 'overige' buitensporten (wielersport, paardensport, atletiek, jeu de boules en dergelijke) hebben vaker leden met een chronische aandoening of auditieve beperking. Mogelijk heeft dat te maken met de wat oudere leeftijd van de sporters van deze verenigingen. Dit zijn ook vaak verenigingen met weinig of geen jeugdleden.

Geen aparte groepen

Bij sportverenigingen waar zowel sporters met als sporters zonder beperking lid zijn, sporten de leden met een beperking meestal mee in het reguliere aanbod. De meeste verenigingen (84%) hebben geen aparte groepen voor sporters met een beperking. Vooral kleine sportverenigingen geven vaker dan middelgrote en grote sportverenigingen aan dat ze geen specifiek aanbod hebben. Als er aparte teams of groepen zijn voor sporters, dan is dat veelal voor sporters met een verstandelijke beperking en soms voor sporters met een motori-

sche beperking. Drie op de tien verenigingen hebben het sportaanbod aangepast voor leden met een beperking, bijvoorbeeld door aangepast spelmateriaal, aantal trainers/begeleiders, aangepaste spelregels of groepsgrootte. Vooral voor sporters met een verstandelijke of visuele beperking is de vorm van het sportaanbod aangepast.

Bij sportverenigingen is grote bereidheid om (meer) sporters met een beperking deel te laten nemen in verenigingen (figuur 2). Een deel van deze bereidwillige verenigingen ziet geen mogelijkheden of weet niet of het mogelijk is om dit sportaanbod voor sporters met een beperking te ontwikkelen, vooral voor de doelgroep sporters met een visuele beperking. Sportverenigingen waar sporters met een beperking al meedoen zijn vaker bereid om sporters met een beperking te laten deelnemen dan verenigingen waar nog geen sporters met een beperking deelnemen. Dit geldt voor bijna alle beperkingen, uitgezonderd de visuele. Ook zien deze verenigingen vaker mogelijkheden om nieuwe sporters met een beperking deel te laten nemen.

Belemmeringen

Maatschappelijke verantwoordelijkheid (om toegankelijk te zijn voor mensen met een beperking) is voor de verenigingen de belangrijkste reden om (meer) sporters met een beperking deel te laten nemen. Daarnaast zijn ledengroei en het feit dat er al leden met een beperking in de vereniging zijn belangrijke redenen.

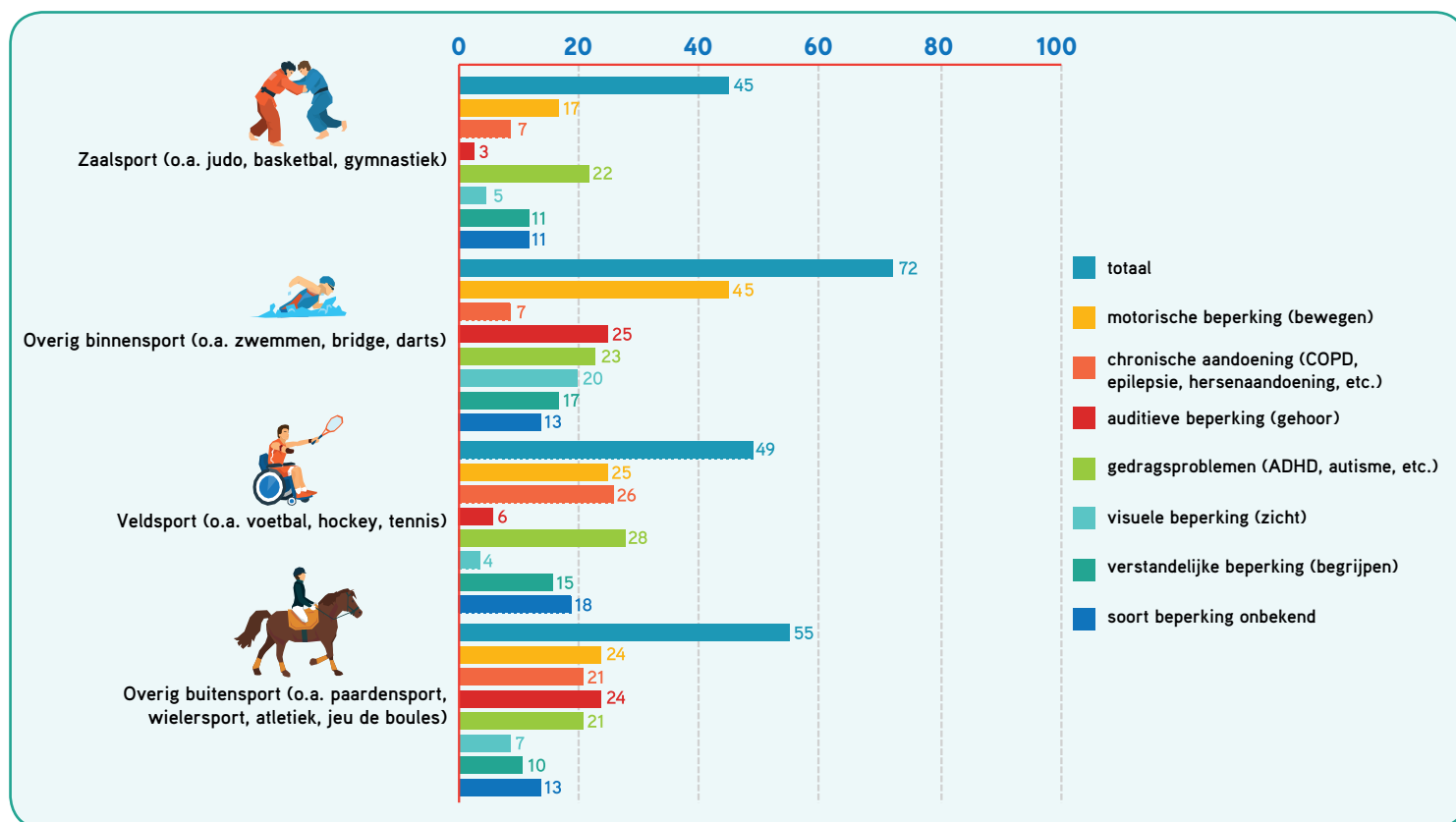
Het zorgen voor voldoende (gekwalficeerde) vrijwilligers, trainers en begeleiders is de grootste belemmering voor sportverenigingen om (meer) leden met een beperking in de vereniging op te nemen en voor hen sportaanbod te organiseren of behouden (figuur 3). Sportverenigingen ervaren ook accommodatie/aanbod/materialen als belemmering. Dit vormt met name een grote belemmering voor het aanbod voor sporters met een lichamelijke beperking. Een vijfde van de verenigingen ervaart geen belemmeringen om (meer) leden met een beperking op te nemen in de club. Dit zijn met name verenigingen met leden met een beperking.

Ondersteuning

De bereidheid bij sportverenigingen om sporters met een beperking te verwelkomen is groot, vooral bij verenigingen die al leden met een beperking hebben. Verenigingen zien echter niet altijd de mogelijkheid om sportaanbod voor deze groep op te zetten of weten niet of het mogelijk is. Draagvlak binnen de vereniging vormt nauwelijks een belemmering voor clubs voor het opnemen van (meer) leden met een beperking. De belemmeringen worden gevormd door: tekort en geschiktheid van het vrijwillig kader, accommodatie/aanbod en werking/behoud van de doelgroep. Daar zouden verenigingen ondersteuning op kunnen gebruiken.

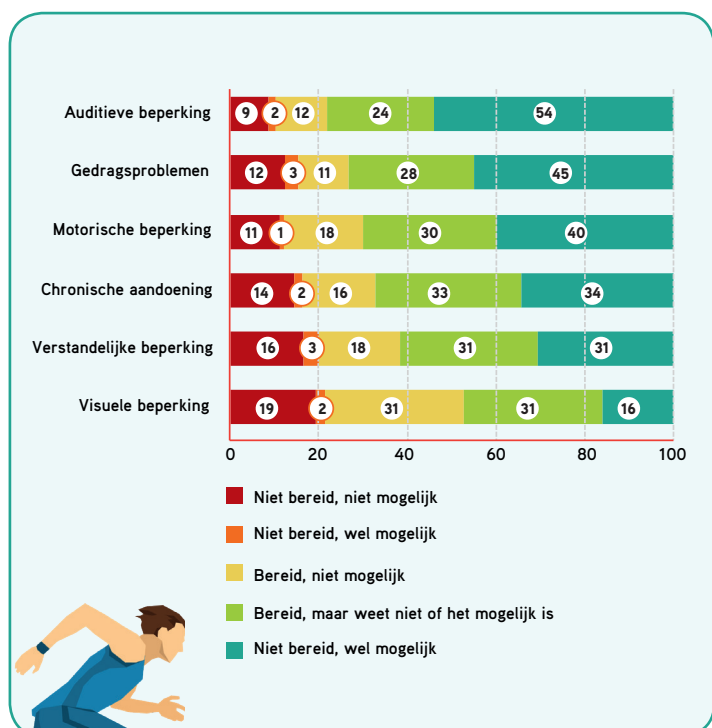
Meer lezen: <https://www.mulierinstituut.nl/publicaties/24279/de-organisatie-van-sportaanbod-voor-mensen-met-een-beperking/>

Figuur 1
Sportverenigingen met sporters met een beperking, uitgesplitst naar type sport en soort beperking (percentage sportverenigingen, meer antwoorden mogelijk)

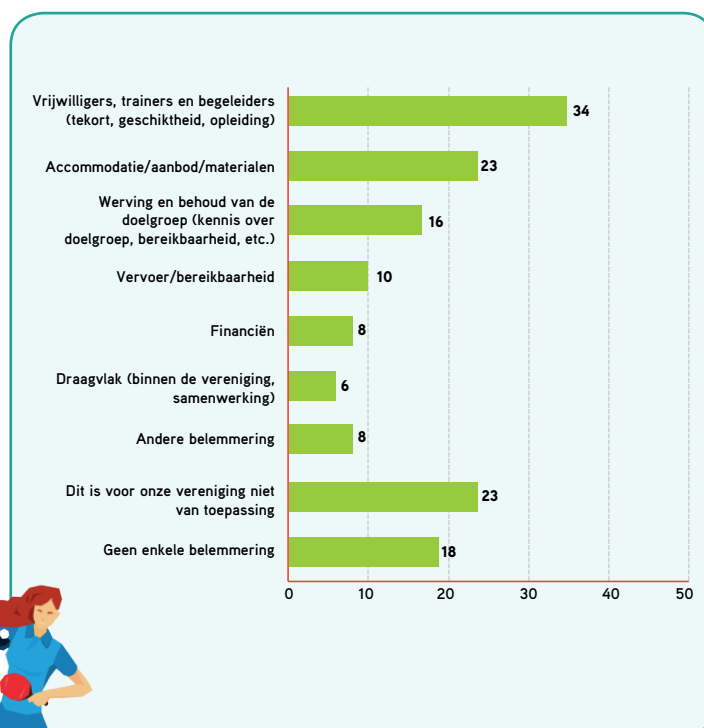
Bron: Mulier Instituut, Verenigingspanel zomer 2018.

Figuur 2
Bereidheid en mogelijkheid om (meer) sporters met een beperking deel te laten nemen binnen sportverenigingen, naar type beperking (percentage sportverenigingen)

Bron: Mulier Instituut, Verenigingspanel zomer 2018.

Figuur 3
Belemmeringen om (meer) sporters met een beperking op te nemen en voor hen aanbod te organiseren/hen te behouden bij sportverenigingen (percentage sportverenigingen)

Bron: Mulier Instituut, Verenigingspanel zomer 2018.